

NÁRODNÍ PEDAGOGICKÉ
MUZEUM A KNIHOVNA
J. A. KOMENSKÉHO

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta přírodovědně-humanitní
a pedagogická

PÄDAGOGISCHE
HOCHSCHULE
ZÜRICH

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

NOVÁ ŠKOLA A NOVÁ VÝCHOVA V NOVÉ EVROPĚ NEW EDUCATION AND NEW SCHOOL IN NEW EUROPE NEUE BILDUNG UND NEUE SCHULE IM NEUEN EUROPA

Program konference – Conference Programme – Konferenzprogramm

Konference je pořádána pod záštitou ministra školství, mládeže a tělovýchovy

The conference is organized under the auspices of Minister of Education, Youth and Sports

Die Konferenz wird unter der Schirmherrschaft des Ministers für Bildung, Jugend und Sport organisiert

Místo konání / Venue for conference / Tagungsort:

Senát ČR, Senate of Czech Republic / Senat der Tschechischen Republik,

Valdštejnské náměstí, Praha 1, vchod recepce C2 / entrance C2 / Eingang C2

Z důvodu kontroly totožnosti při vstupu do objektu Senátu ČR se, prosím, dostavte 30 min. před zahájením konference. Totožnost je nutné prokázat občanským průkazem nebo cestovním pasem.

Please, arrive 30 minutes before the opening of conference due to necessity to prove your identity. Your identity will be proved by your passport.

Um Ihre Identität beim Eintritt in den Senat der Tschechischen Republik zu überprüfen, melden Sie sich bitte 30 Minuten vor der Konferenz an. Die Identität muss durch einen Reisepass nachgewiesen werden.

Průběh konference bude fotograficky dokumentován a fotografie mohou být veřejně prezentovány.

Photos taken for documentary purposes during the conference could be publicly presented.

Kontaktní osoba / Contact: Magdaléna Šustová, tel. / phone: +420 724 773 051

Čtvrtek / Thursday / Donnerstag

20 / 9 / 2018

Místo konání / Venue for conference / Tagungsort: Senát ČR, Valdštejnské náměstí, Praha 1 – Velký sál /
Main Hall / Großer Saal

9.00 – 9.40 Slavnostní zahájení / Official opening of the conference / Konferenzeröffnung

Ing. Petr Šilar, senátor / Member of the Senate of The Czech Republic / Senator im Oberhaus des Parlaments der Tschechischen Republik

PhDr. Jindřich Fryč, státní tajemník Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy / State Secretary of Ministry of Education, Youth and Sports / Staatssekretär des Ministeriums für Bildung, Jugend und Sport

PhDr. Markéta Pánková, ředitelka Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského / Director of The National Pedagogical Museum and Library of J. A. Comenius / Direktorin des Nationalen Pädagogischen Museums und Bibliothek J. A. Comenius Prag

prof. RNDr. Jan Pícek, CSc., děkan Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci / Dean of Faculty of Science-Humanities and Education of Technical University of Liberec / Dekan, Fakultät für Natur-, Geistes- und Erziehungswissenschaften der Technischen Universität in Liberec

prof. Dr. Andreas Hoffmann-Ocon, Pädagogische Hochschule Zürich

PLENÁRNÍ PŘÍSPĚVKY / PLENARY SESSION / PLENARVORTRÄGE

9.40 – 10.05 **Lucien Criblez** (Universität Zürich)

Unterschiedliche Zukunftsentwürfe für Bildung und Erziehung – am Beispiel der Schweiz am Ende des Ersten Weltkrieges

10.05 – 10.30 **Carola Groppe** (Helmut-Schmidt Universität Hamburg)

1918 als Epochenschwelle? Analysen zu Reformpädagogik und bürgerlicher Familienerziehung

10.30 – 10.50 diskuse / discussion / Diskussion

10.50 – 11.20 *prestávka s občerstvením / coffee break / Kaffeepause*

11.20 – 11.45 **Tomáš Kasper** (Technická univerzita v Liberci)

Reforma československého školství v kontextu reformy člověka a společnosti - vybrané pohledy a příklady

The Reform of Czechoslovak Educational System in the Context of the Reform of a „New Man“ and „New Society“ – Selected Examples

11.45 – 12.10 **Marc Depaepe** (Catholic University of Leuven)

„Vom Schwarzen aus“...? Der indigenistische Ansatz von Pater Hulstaert im Kongo und seine Beziehung zur 'Neuen Erziehung' in Belgien

12.10 – 12.30 diskuse / discussion / Diskussion

12.30 – 13.30 *oběd / lunch / Mittagspause*

- 13.30 – 13.55 **Andreas Hoffmann-Ocon – Norbert Grube – Andrea De Vincenti** (Pädagogische Hochschule Zürich)
Neuentwürfe und Tradiertes um 1918. Debatten über Erziehung und Reorganisationen in Schule, Militär und Sozialen Bewegungen in Deutschschweiz
- 13.55 – 14.20 **Vucina Zorić** (University of Montenegro, Podgorica)
The Reform of the Concept of Education and Society in Montenegro between the Two World Wars
- 14.20 – 14.40 diskuse/ discussion / Diskussion
- 14.40 – 15.00 *přestávka s občerstvením / coffee break / Kaffeepause*

SKUPINA A / GROUP A / GRUPPE A

Místo konání / Venue for conference / Tagungsort: Senát ČR, Valdštejnské náměstí, Praha 1 – Velký sál / Main Hall / Großer Saal

---

- 15.00 – 15.20 **Ehrenhard Skiera** (Universität Flensburg)
„Wärmendes Stammesfeuer in kalten Zeiten“ – Theoretische Konzepte, Sehnsuchtsorte, gesellschaftliche Impulse in Lebensreform und Pädagogik
- 15.20 – 15.40 **Simonetta Polenghi** (Università Cattolica del Sacro Cuore, Milan)
Educating the “new man” in Italian school in Fascist time. Children education in school textbooks between traditional and totalitarian models
- 15.40 – 16.00 **Henning Schluß – Caroline Vicentini** (Universität Wien)
Bildung, Politik, Architektur - Die Erziehung des Neuen Menschen im Neuen Raum als bildungspolitische Gestaltungsaufgabe zwischen 1918 und 1934
- 16.00 – 16.20 **Edvard Protner** (University of Maribor)
Konstituierung der sozialkritischen pädagogischen Konzeption in Slowenien zwischen den Weltkriegen
- 16.20 – 16.40 **Karel Rýdl** (Univerzita Pardubice)
Československá stopa ve vývoji Hnutí nové výchovy
The Czechoslovak Imprint in the Development of the Movement of New Education
- 16.40 – 17.00 diskuse / discussion / Diskussion

SKUPINA B / GROUP B / GRUPPE B

Místo konání / Venue for conference / Tagungsort: Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského, Valdštejnská 18, Praha 1 – Společenský sál / Meeting Hall / Vortragssaal

---

- 15.00 – 15.20 **Dana Kasperová** (Technická univerzita v Liberci)
Československá obec učitelská - cíle a úkoly „všeučitelské“ spolkové organizace
Czechoslovak Teacher's Association – the Objectives and Tasks of the Organization for All Teachers
- 15.20 – 15.40 **Kateřina Korábková** (Univerzita Pardubice)
„Bude nutno výchově dátí směry nové. Výchova a vzdělávání v programech politických stran meziválečného Československa
"It will be necessary to give new trends to education". Education and Educational System in the Programmes of the Czechoslovak Political Parties between Two World Wars
- 15.40 – 16.00 **Josef Märc** (Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem)
„Menšinový učitel“ ve školách na Chomutovsku a Žatecku – tvůrce jiného člověka?
Teacher at Schools for Minorities in Chomutov and Žatec Counties – Creator of a Different Man
- 16.00 – 16.20 **Marek Wiesenganger** (Trnavská univerzita v Trnave)
Predmet Občianska nauka a výchova ako „jablko sváru“ v boji o novú školu
Teaching Subject "Civil education" as an "Apple of Discord" in the Struggle for New School
- 16.20 – 16.40 diskuse / discussion / Diskussion

SKUPINA C / GROUP C / GRUPPE C

Místo konání / Venue for conference / Tagungsort: Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského, Valdštejnská 18, Praha 1 – přednášková místnost / Lecture room / Auditorium

---

- 15.00 – 15.20 **Snježana Šušnjara** (University of Sarajevo)
Private Female Schools between Two World Wars in Bosnia and Herzegovina
- 15.20 – 15.40 **Dorota Pauluk – Dominika Jagielska** (Uniwersytet Jagielloński Kraków)
Concepts of Sexual Education and Dispute over Co-Education in Poland between Two World Wars
- 15.40 – 16.00 **Magdaléna Šustová** (Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského)
Sexuální výchova mládeže v meziválečném Československu
Sexual Education of Youth in Czechoslovakia between Two World Wars
- 16.00 – 16.20 **Pavla Koritenská** (Muzeum východních Čech v Hradci Králové)
Chlapecká výchovna v Hradci Králové
House of Correction for Boys in Hradec Králové
- 16.20 – 16.40 **Milena Lenderová** (Univerzita Pardubice)
Od porodní báby k porodní asistentce
The Improvement of Midwives' Education between Two World Wars in Czechoslovakia
- 16.40 – 17.00 diskuse / discussion / Diskussion

SPOLEČENSKÝ VEČER / SOCIAL EVENING / GESELLSCHAFTLICHER ABEND

Místo konání / Venue for ceremony and banquet / Austragungsort Preisverleihung und Stehempfang:

Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského, Valdštejnská 18, Praha 1

- 18.00 – 18.30   **prof. Dr. Jürgen Oelkers** (Universität Zürich)
Die 'Erziehungsgemeinschaft' und der deutsche Autoritarismus nach 1918
- 18.30 – 19.00**   **udělení Medaile J. A. Komenského / J. A. Comenius Medal**
Awarding / Verleihung des J. A. Comenius Preises
Laureát / Laureate / Laureat Prof. Dr. Jürgen Oelkers
- 19.00 – 20.00   Koncert hudebního uskupení Hot Sisters / Concert / Konzert
- 20.00 – 21.30   Raut / Banquet / Stehempfang

Pátek / Friday / Freitag

21 / 9 / 2018

Místo konání / Venue for conference / Tagungsort: Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského, Valdštejnská 18, Praha 1

SKUPINA D / GROUP D / GRUPPE D

Místo konání / Venue for meeting of group / Tagungsort: Společenský sál / Meeting Hall / Vortragssaal

9.00 – 9.20 **Bella Pukánszky** (University of Szeged)

Lebensreform und Musikpädagogik – das pädagogische System von Zoltán Kodály

9.20 – 9.40 **Gerald Grimm** (Alpen-Adria-Universität Klagenfurt)

1918 - die Zeit der großen Schulreformprogramme in Österreich: Reformpädagogik und Geisteswissenschaftliche Pädagogik im Wettstreit

9.40 – 10.00 **Wilfried Göttlicher** (Universität Wien)

Landschulreform und „der Aufstieg unseres Volkes“. Reformpädagogik, Krisendiagnosen und Zukunftsentwürfe abseits vom ‚Roten Wien‘ am Beispiel des Landschulreformers August Bäunard

10.00 – 10.20 **Esther Berner** (Helmut-Schmidt-Universität Hamburg) – **Julia Kurig** (Helmut-Schmidt-Universität Hamburg)

Paul Oestreich (1878-1959) – ein untypisch typischer Reformpädagoge seiner Zeit?

10.20 – 10.35 diskuse / discussion / Diskussion

10.35 – 10.50 *přestávka s občerstvením / coffee break / Kaffeepause*

10. 50 – 11.10 **Stefka Batinić** (Croatian School Museum Zagreb)

Eine moderne Schule in der Arbeitersiedlung Bata-ville in der Nähe von Vukovar in den 1930er Jahren

11.10 – 11.30 **Suzana Miovska-Spaseva** (Ss. Cyril and Methodius University in Skopje)

Primary Education in Macedonia between Two World Wars

11.30 – 11.50 **Blanka Kudláčová** (Trnavská univerzita v Trnave)

Reformná pedagogika na Slovensku v medzivojnovom období (špecifiká a vybrané príklady z praxe)

Reform Pedagogy in Slovakia between Two World Wars (Particularities and Selected Applied Examples)

11.50 – 12.10 **Jan Šimek** (Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského)

Nová budova pro novou školu. Školní prostor v představách meziválečných pedagogických reformistů a v praxi

The New Building for the New School. The School Room in the Ideas of Interwar Pedagogical Reformists and in the Practice

12.10 – 12.30 diskuse / discussion / Diskussion

12.30 – 13.25 *oběd / lunch / Mittagspause*

- 13.25 – 13.45 **András Nemeth** (Eötvös Loránd University Budapest)
Lebensreform und Reformpädagogik in Ungarn
- 13.45 – 14.05 **Alexander Maier** (Universität des Saarlandes Saarbrücken)
Neue Persönlichkeiten für eine neue Gesellschaft.
Zukunftsaneignung durch Selbstbildung in der katholischen 'Quickbornbewegung' während der Weimarer Republik
- 14.05 – 14.25 **Beatrix Vincze** (Eötvös Loránd University Budapest)
„Garden-School and Garden-Hungary“ as Alternative of New Hungarian Education between Two World Wars
- 14.25-14.45 diskuse / discussion / Diskussion

SKUPINA E / GROUP E / GRUPPE E

Místo konání / Venue for meeting of group / Tagungsort: Přednášková místnost / Lecture Room / Auditorium

---

- 9.00 – 9.20 **Mirek Němec** (Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem)
Slovensko jako laboratoř československého školství
Slovakia as a Lab of Czechoslovak School System
- 9.20 – 9.40 **Michal Šerák** (Univerzita Karlova v Praze)
Konstituování systému lidovýchovy v podmínkách nové republiky
Creating of the Popular Education in New Republic
- 9.40 – 10.00 **Eduard Lukáč** (Prešovská univerzita v Prešove)
Osvetový zväz pre Slovensko a zjazdy osvetových pracovníkov na Slovensku v medzivojnovom období
Public Enlightenment Federation for Slovakia and Meetings of Public Enlightenment Educators in Slovakia between Two World Wars
- 10.00 – 10.20 **Vladimír Frk – Martina Lenhardtová** (Prešovská univerzita v Prešove)
Prínos Alojza Zbavitela k rozvoju osvetovej činnosti na Slovensku v medzivojnovom období
The Significance of Alois Zbavitel to the Development of the Public Enlightenment Activities in Slovakia between Two World Wars
- 10.20 – 10.35 diskuse / discussion / Diskussion
- 10.35 – 10.50 *přestávka s občerstvením / coffee break / Kaffeepause*
- 10.50 – 11.10 **Katarína Mayer** (Prešovská univerzita v Prešove)
Význam periodika „Náš ľud – ľudovýchovný vestník pre Slovensko“ pre osvetovú činnosť na Slovensku
Journal „Our People – Bulletin of the Popular Education for Slovakia“ and Its Significance for the Public Enlightenment in Slovakia
- 11.30 – 11.50 **Mária Potočárová** (Univerzita Komenského v Bratislave)
História každodennosti slovenskej rodiny a rodinnej výchovy v medzivojnovom období
History of the Everyday Life of Slovak Family and Upbringing of Children between Two World Wars

- 11.50 – 12.10 **Ivana Šuhajdová** (Trnavská univerzita v Trnave)
Sonda do života detí a mládeže na území Slovenska v medzivojnovom období
View to the Life of Children and Youth in Slovakia between Two World Wars
- 12.10 – 12.30 diskuse / discussion / Diskussion
- 12.30 – 13.25 *oběd / lunch / Mittagspause*
- 13.25 – 13.45 **Helena Kovářová** (Muzeum Komenského v Přerově)
Cílová skupina zákazníků: školáci
Target Market: Schoolchildren
- 13.45 – 14.05 **Kateřina Bezdičková** (Univerzita Karlova v Praze)
Typy a funkce škol na Podkarpatské Rusi
Types of Schools and their Role in Carpathian Ruthenia
- 14.05 – 14.25 **Jana Bartošová** (Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského)
„Cikánská škola“ v Užhorodu – První pokus o vzdělávání Romů v Československu
"Gypsy School" in Uzhhorod – The First Attempt of Education of Roma People in Czechoslovakia
- 14.25 – 14.45 diskuse / discussion / Diskussion
- 15.00 Závěr konference / The Conclusion of the Conference / Ende der Konferenz

Za podporu děkujeme / We thank for the support to / Wir danken für die Unterstützung

Změna programu vyhrazena / Change of programme is reserved / Programmänderung vorbehalten